

A. LEVENT TÜZEL
İSTANBUL MİLLETVEKİLİ

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Cezaevlerinde bulunan Kürt siyasi tutuklularca 12.09.2012 tarihinde başlatılan, 683 tutuklu tarafından sürdürülen açlık grevleri 55. güne girmiş olup, 5 Kasım 2012 tarihi itibarıyla bu sayının on bine ulaşacağı açıklanmaktadır. Tutukluların aileleri yürekleri ağzında, açlık grevinin bitirilmesi ve çocuklarının taleplerinin kabul edilmesi için siyasi partileri ziyaret etmekte, basına açıklamalar yapmaktadır. Tüm bu insani çabalar güvenlik güçlerinin saldırılarına maruz kalmaktadırlar. Türkiye'de 1981 yılından buyana cezaevlerindeki açlık grevlerinde 110 yurttaşımız yaşamını kaybetmiş, binlercesi sakat kalmış, sağlık sorunlarıyla karşılaşmıştır. Geçmişteki açlık grevi örneklerinde görünen tek gerçek, ölümler olmadan sonlanan grevlerin, tutukluların taleplerinin kabul edilmesiyle sona eren açlık grevleri olmasıdır. Kürt siyasi tutukluların taleplerinin toplumun büyük çoğunluğunca "makul, kabul edilebilir" olduğu bilinmektedir.

Bugüne kadar cezaevlerinde açlık grevi yapan tutukluların talepleri, kendileri ve ailelerinin yaşadıkları psiko-sosyal, ekonomik sorunların araştırılmasının, devam eden açlık grevlerinin sona erdirilmesi bakımından önemli olduğu kanaatiyle Anayasa'nın 98. ve içtüzüğün 104 ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederim. 06.11.2012

Levent Tüzel
İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

Adalet Bakanlığı'nın yaptığı açıklamaya göre 66 Cezaevinde 683 Kürt siyasi tutuklu süresiz dönüşümsüz açlık grevinin 55. gününde bulunmaktadır. 5 Kasım 2012 tarihi itibarıyla on bin tutuklunun açlık grevine başlayacağı açıklanmaktadır. Türk Tabipleri Birliği ve İnsan Hakları Örgütü'nün açıklamalarında, "açlık grevcilerinin kritik sınırı aştıkları, ölümlerin an meselesi olduğu gibi pek çok tutuklunun da beyin ve hayati organlarında kalıcı sakatlanmalara yol açmasının kaçınılmaz olduğu" kaydedilmektedir.

Başbakan ve AKP yetkilileri, cezaevlerinde açlık grevlerinin olup olmamasını da önemsemeyen tutumlarını sürdürmektedir. Başbakan ve AKP sözcüleri bir yandan BDP'lileri suçlarken öte yandan "yiyorlar içiyorlar bir sorun yok" gibi konuşmalarla açlık grevcilerini şekerli su, tuz ve vitamin almaktan vazgeçirecek bir çizgi izlemektedir.

Diğer yandan açlık grevine destek veren tutuklu yakınlarının, BDP ve açlık grevcilerinin taleplerinin kabulünü isteyen demokrasi güçlerinin, insan hakları savunucularının miting, basın açıklaması gibi eylemlerine de emniyet güçleri cop, gaz, tazyikli su ile müdahale etmektedir. Diyarbakır'da, İstanbul'da cezaevindekilere destek amaçlı düzenlenmek istenen mitingün yasaklanmasına tepki gösteren halka karşı vahşice saldırılmıştır. Başbakan ve AKP yetkilileri bu tutumlarıyla siyasi tutukluların ölmesi ya da kalıcı biçimde sakat kalmalarını umursamadıklarını göstermektedirler. Ancak hiç kimse BDP'yi, KCK'yi suçlayarak işin içinden sıyrılmaz, çünkü cezaevlerindeki sorun, bir sistem sorunudur ve Hükümetin sorumluluğundadır. Meclis de bu sorumluluktan azade değildir.

Açlık grevcilerinin iki talebi bulunmaktadır. Bu talepler, 89 yıldır inkar edilen Kürt sorunu ve yurttaşlarımızın talepleridir. Nedir bu talepler? Ana dilde eğitim ve savunma hakkının tanınması; Kürt halkının lider kabul ettiği Abdullah Öcalan'a bir buçuk yıldır uygulanan avukat yasağının ve tecridin kaldırılması, sağlık güvenlik ve özgürlük koşullarının düzeltilerek müzakere sürecinin başlatılmasıdır.

Ana dilde eğitim ve savunma hakkı, evrensel insan haklarından ve doğuştan sahip olunan haklardandır. Çok uluslu pek çok ülke bu sorunları geçmiş yüzyılda çözüme kavuşturmuştur. Demokratik ve çağdaş ülkeler böyle bir sorun yaşamadığı gibi, "ileri demokrasi" ile yönetildiği iddia edilen Türkiye'de, 21. yüzyılda bile insanların, doğuştan sahip olunan haklarını talep ettikleri için binlercesi birden cezaevlerine doldurulmaktadır. Kürt siyasi tutuklular, Kürt sorunun çözümünde bir adım atılması ve müzakerelerin başlatılması için cezaevlerinde hayatlarını ortaya koymaktadır. Gelinek noktada Meclisin, insanların temel hakları için açlık grevlerinde cezaevlerinde ölümlerine seyirci kalmaması gerekir.

Türkiye'de, 12 Eylül askeri faşist darbesinden sonra cezaevlerinde siyasi tutuklular tarafından açlık grevleri yapılmıştır. İşkence ve yaşanan katliamlarla hafızalardan silinmeyen Diyarbakır Askeri Cezaevinde, 1981 ve 1984 yılları arasında açlık grevlerinde, 34 kişi hayatını kaybetmiş, onlarca kişi sakat kalmıştır. 1996 yılında yaklaşık 43 cezaevinde, toplam 2174 tutuklu açlık grevi, 355 tutuklu da ölüm orucuna katılmış ve 12 kişi hayatını kaybetmiş, onlarcası ise açlığa bağlı sağlık problemleriyle karşılaşmıştır. 1996 ve 2000'li yıllarda açlık grevleri nedeniyle pek çok mahkûm, özellikle Wernicke Korsakoff Sendromuna yakalanmıştır. Bugüne kadar yapılan açlık grevlerinde 110 kişi hayatını kaybetmiş, binlercesi sakat kalmıştır.

Açlık grevlerinin en kötü sonucu ölümdür. Ölümlerin ve sakat kalmaların önlenmesi için açlık grevcilerinin taleplerinin dikkate alınması en önemli adım olacaktır. Yine açlık grevlerinin diğer bir boyutu da sakatlanma ve sağlık problemleridir. Meclisin, açlık grevleri sonrasında kalıcı sağlık sorunları nedeniyle tutukluların ve ailelerinin yaşadığı psiko-sosyal, ekonomik ve sağlık problemlerini giderme koşullarının tespit edilmesi ve gerekli önlemlerin alınması için meclis araştırma komisyonu kurulması gerekmektedir.

1. Pervin BULDAN
BDP Iğdır Milletvekili

2. İdris BALUKEN
BDP Bingöl Milletvekili

3. Sırrı SAKIK
BDP Muş Milletvekili

4. Murat BOZLAK
BDP Adana Milletvekili

5. Halil AKSOY
BDP Ağrı Milletvekili

6. Ayla AKAT ATA
BDP Batman Milletvekili

7. Hasip KAPLAN
BDP Şırnak Milletvekili

8. Hüsamettin ZENDERLİOĞLU
BDP Bitlis Milletvekili

9. Emine AYNA
BDP Diyarbakır Milletvekili

10. Nursel AYDOĞAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

11. Altan TAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

12. Adil KURT
BDP Hakkari milletvekili

13. Esat CANAN
BDP Hakkari milletvekili

14. Sırrı Süreyya ÖNDER
BDP İstanbul Milletvekili

15. Sebahat TUNCEL
BDP İstanbul Milletvekili

16. Mülkiye BİRTANE
BDP Kars milletvekili

17. Erol DORA
BDP Mardin milletvekili

18. Ertuğrul KÜRKCÜ
BDP Mersin Milletvekili

19. Demir ÇELİK
BDP Muş Milletvekili

21. Nazmi GÜR
BDP Van Milletvekili

20. İbrahim BİNİCİ
BDP Şanlıurfa Milletvekili

22. Özdağ ÜÇER
BDP Van Milletvekili